

Стан та перспективи європейської і євроатлантичної інтеграції України

Координаційне бюро європейської та євроатлантичної інтеграції

м. Київ - 2010 р.

План презентації:

Частина 1: Україна - ЄС

- 1) Міфи та реалії про Європейський Союз
- 2) Співпраця Україна - ЄС
- 3) Угода про асоціацію та зона вільної торгівлі
- 4) Порядок денний асоціації Україна - ЄС
- 5) Східне партнерство

Частина 2: Україна - НАТО

- 1) Міфи та реалії про НАТО
- 2) Співпраця Україна - НАТО
- 3) Річна національна програма (РНП)
- 4) Досягнення та перспективи співпраці

Висновки

- Усі 27 країн - членів ЄС завершили внутрішні процедури щодо набуття чинності Лісабонським договором (вступив в силу 1 грудня 2009 р.).
- В Ірландії на повторному референдумі понад 67% громадян підтримали схвалення Лісабонського договору.
- Обрано Президента Європейської Ради Х. ван Ромпея та Віце-президента ЄК / Високого представника ЄС із закордонних справ та політики безпеки К. Ештон.
- Процес структурних перетворень в ЄС триває.
- Нові кандидати на вступ: Албанія, Боснія і Герцеговина, Македонія, Чорногорія, Хорватія. На черзі – Сербія.

Міф 2: Зона вільної торгівлі з ЄС – крах української економіки

- Формування спільного з ЄС ринку – стратегічна мета України: реалізація 4 свобод у рамках спільного економічного простору – *вільний рух товарів, послуг, капіталу та робочої сили*.
- Створення ЗВТ сприятиме подоланню нетарифних обмежень у торгівлі, розвитку сфери послуг, наближенню до європейських правил у сфері конкуренції, корпоративного управління і ринкового регулювання, залученню інвестицій.
- Пріоритет для України – змістовне наповнення ЗВТ, її вигідність для України.
- Усі нові держави – члени ЄС пройшли цей шлях і отримали значні переваги від створення ЗВТ.
- Створення ЗВТ дасть можливість українським експортерам повною мірою інтегруватися в один з найбільших ринків світу, уніфікувати технічні стандарти і вимоги, приєднатися до транспортної, енергетичної та інфраструктурної мережі ЄС. У майбутньому від цього виграють усі – держава, бізнес і кожен громадянин України.

Міф 3: Східне партнерство ЄС не несе для України “доданої вартості”

- Від України залежить аби нова політика ЄС “Східне партнерство” виявилася дієвим механізмом на шляху внутрішніх реформ та наближення України до ЄС.
- Особливий інтерес України викликають такі елементи Східного партнерства:
 - *всеохоплююча програма інституційної розбудови;*
 - *сприяння регіональному розвитку на основі політики регіонального вирівнювання;*
 - *створення інтегрованої системи управління кордонами за стандартами ЄС;*
 - *поглиблення інтеграції у сфері енергетичної безпеки.*
- Важливим є впровадження ініціатив-флагманів Східного партнерства.
- Вже започаткована співпраця з окремими державами (*Литва, Польща, Словаччина, Білорусь*).
- ЄК доопрацьовує концепції майбутніх проектів в рамках Східного партнерства і найближчим часом подасть їх на розгляд України.

Завдання, які стоять перед ЄС

- інституційні перетворення відповідно до положень Лісабонського договору
- переговори про розширення ЄС
- визначення подальшої стратегії відносин з державами, які не є членами ЄС
- подолання наслідків фінансово-економічної кризи
- формування нової стратегії енергетичної безпеки

Завдання, які стоять перед Україною

- внутрішньополітична консолідація
- реформування національної економіки, підвищення її конкурентоспроможності
- підготовка та імплементація нормативно-правової бази, адаптація законодавства України до законодавства ЄС
- регіональне лідерство
- використання інструментів “Східного партнерства”
- участь у підготовці та імплементації положень спільного документу, що міститиме критерії, виконання яких дозволить запровадити безвізовий діалог між Україною та ЄС
- прозорість, передбачуваність та надійність у відносинах з ЄС
- удосконалення механізму забезпечення взаємодії органів державної влади у сфері євроінтеграції

Активізація двостороннього політичного діалогу з ЄС

Підготовка до укладення нової угоди з ЄС у формі **Угоди про асоціацію**

9 вересня 2008, м. Париж

**Порядок денний асоціації
Україна – ЄС**

*Схвалено на політичному рівні
16 червня 2009, м. Люксембург
24 листопада 2009 набув чинності*

Ведуться переговори про створення **Зони вільної торгівлі**

9 раундів переговорів

Ратифіковано Угоду про визначення загальної схеми участі України у операціях ЄС із врегулювання криз

6 березня 2008

Ратифіковано Рамкову угоду між Урядом України та ЄК (щодо допомоги ЄС)

3 вересня 2008

Укладено угоди з ЄС про фінансування Євросоюзом проектів в Україні та інших країнах-партнерах

12 угод

Секторальна співпраця

Прийнято рішення про приєднання України до **Європейського Енергетичного Співтовариства**

грудень 2009

Продовжено переговори про приєднання до **Спільного авіаційного простору**

4 раунди переговорів

Започатковано діалог про встановлення **безвізового режиму**

жовтень 2008

Підписано Рамкову угоду між Урядом України та **Європейським космічним агентством**

25 січня 2008

Укладено угоди про місцевий **прикордонний рух** з Польщею, Словаччиною та Угорщиною

січень-березень 2008

Укладено угоду про стратегічну співпрацю між Україною та **Європолом**

4 грудня 2009

Підписано меморандум між **Центром ЄС з питань наркотиків та наркотичної залежності** та Міністерством здоров'я України

28 січня 2010

Продовжено мандат Місії ЄК з надання допомоги в питаннях кордону в Україні та Республіці Молдова (EUBAM) на 2 роки

15 липня 2009

□ **9 вересня 2008 р.** на Саміті Україна - ЄС (Париж) домовлено, що новий договір між Україною та ЄС буде укладено у формі **Угоди про асоціацію**.

Протягом 2007 - 2009 – 14 раундів переговорів щодо підготовки проекту Угоди про асоціацію.

□ **Поглиблена зона вільної торгівлі (ЗВТ)** – ключовий елемент Угоди про асоціацію. Наповнення ЗВТ не матиме аналогів у практиці ЄС.

Відбулося **9 раундів** переговорів щодо створення ЗВТ, під час яких започатковано обговорення положень, що визначатимуть правову базу для чотирьох свобод, а також для регуляторного наближення, спрямованого на поступове входження економіки України до спільного ринку ЄС.

- ❑ **11 березня 2008 р.** у Звіті про спільну оцінку прогресу реалізації Плану дій Україна – ЄС вперше закріплено домовленість про підготовку Нового практичного інструменту (НПІ) на заміну План дій.
- ❑ **9 вересня 2008 р.** у Спільній Заяві за результатами Паризького саміту Україна – ЄС підкреслено важливість підготовки НПІ “з огляду на значний прогрес у переговорному процесі та з метою підготовки до виконання Угоди про асоціацію”.
- ❑ **16 червня 2009 р.** Рада з питань співробітництва на політичному рівні схвалила “Порядок денний асоціації Україна – ЄС” (*остаточна назва НПІ*).
- ❑ **24 листопада 2009 р.** “Порядок денний асоціації Україна – ЄС” набув чинності.
- ❑ **26 січня 2010 р.** – перше засідання Комітету старших посадових осіб з оцінки імплементації Порядку денного асоціації. Схвалено спільні пріоритети на 2010 рік.

ІНІЦІАТИВА “СХІДНЕ ПАРТНЕРСТВО”

Грудень 2008 – Комунікація (польсько-шведські пропозиції щодо посилення відносин ЄС із східними сусідами)

Країни-партнери: Азербайджан, Білорусь, Вірменія, Грузія, Молдова, Україна

Березень 2009 – схвалено ініціативу та прийнято декларацію Європейської Ради

7 травня 2009 – Саміт ЄС “Східне партнерство”.
Офіційний старт нової політики ЄС

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

- оновлення договірно-правової бази відносин із східними сусідами (угоди нового формату)
- створення спецпрограми допомоги для зміцнення адміністративної спроможності країн-партнерів
- створення поглиблених ЗВТ
- лібералізація візового режиму з можливістю започаткування безвізового діалогу
- вирівнювання регіонального розвитку країн-партнерів та підтримка соціально-економічного розвитку
- імплементація ініціатив-флагманів
- розвиток двосторонніх договірних відносин між ЄС та державою-партнером

ІНСТИТУЦІЙНА СТРУКТУРА

САМІТ СХІДНОГО ПАРТНЕРСТВА

1 раз на 2 роки

Зустрічі міністрів закордонних справ

1 раз на рік

Тематична група №1

Тематична група №2

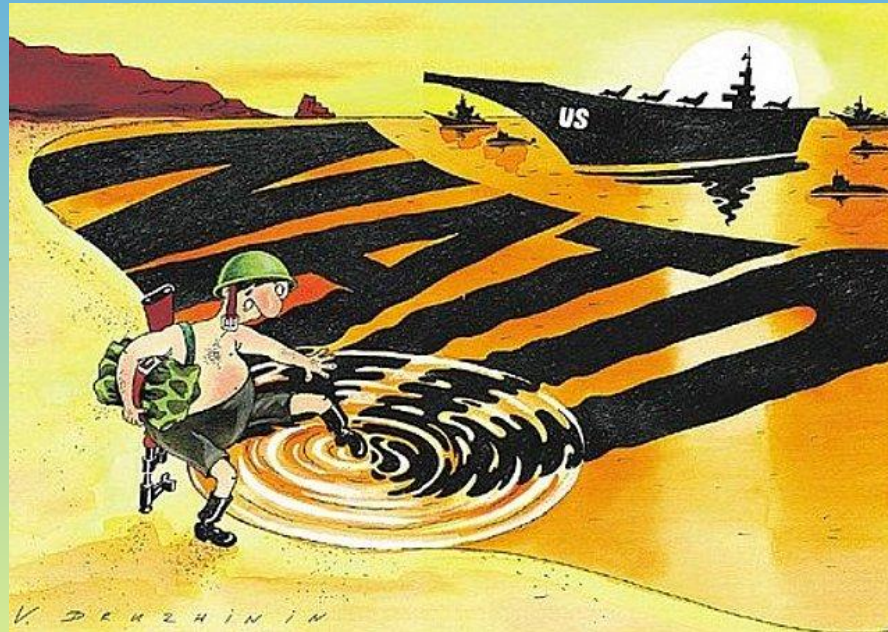
Тематична група №3

Тематична група №4

Панелі в рамках тематичних груп

УКРАЇНА – НАТО: МІФИ ТА РЕАЛІЇ

Міф 1: Бухарестський саміт НАТО – крах євроатлантичної інтеграції України

ДОСТОВІРНО:

Бухарестський компроміс:

- ✓ Україна отримала політичні гарантії свого майбутнього членства в Організації Північноатлантичного договору;
- ✓ Річна національна програма з підготовки України до набуття членства в Організації Північноатлантичного договору (РНП);
- ✓ забезпечено фактичне просування України в напрямі досягнення критеріїв членства в НАТО.

Міф 2: НАТО втрачає свою роль у системі міжнародної безпеки

ДОСТОВІРНО:

- ✓ НАТО – єдина система міжнародної безпеки, яка протягом 60 років доводить свою ефективність;
- ✓ членство в Альянсі не припинила жодна країна, усі країни користуються перевагами системи колективної безпеки НАТО;
- ✓ жодного збройного нападу з боку інших держав;
- ✓ відхід від суто оборонного характеру організації, перетворення її на багатофункціональну (нова Стратегічна концепція);
- ✓ прийняття рішень консенсусом.

Міф 3: Вступ України до НАТО завдасть шкоди відносинам з Росією

ДОСТОВІРНО:

- ✓ Росія є єдиною державою з усіх партнерів НАТО, яка має право голосу з окремих питань діяльності альянсу;
- ✓ Росія проводить значно більше спільних заходів з НАТО, зокрема, військового характеру ніж Україна;
- ✓ НАТО з Україною у своєму складі значно краще розумітиме російські інтереси та занепокоєння.

Парадокс: Росія розвиває та поглиблює своє співробітництво з НАТО, а поглиблення відносин між Україною та НАТО подається окремими українськими та російськими політиками як загроза російським інтересам.

Міф 4: Вступ України до НАТО не відповідає волі її народу

ДОСТОВІРНО:

- ✓ третина українського населення підтримує ідею членства держави в Альянсі;
- ✓ 60% населення не має достатньої інформації для прийняття свідомого рішення щодо майбутніх відносин України та НАТО;
- ✓ досвід євроатлантичної інтеграції нових країн-членів підтверджує реальність досягнення у перспективі підтримки вступу України до НАТО більшістю населення.

Досягнення на шляху євроатлантичної інтеграції

- ✓ 21 серпня 2009 р. підписано Декларацію про доповнення Хартії про особливе партнерство між Україною та НАТО.

- ✓ Затверджено Річну національну програму на 2009 рік з підготовки України до набуття членства в НАТО та відповідний План заходів.

- ✓ 7-9 жовтня 2009 р. у Києві проведено 55-ту Генеральну асамблею Асоціації Атлантичного договору.

- ✓ Затверджено Річну національну програму на 2010 рік з підготовки України до набуття членства в НАТО, готується відповідний План заходів.

- ✓ Україна бере участь в обговоренні нової Стратегічної концепції НАТО.

Річні національні програми (РНП) – новий формат співпраці

РНП – індивідуальна програма, розробляється країною-кандидатом відповідно до власних потреб, держава у форматі РНП сама обирає свій шлях реформ.

Вступна частина

**СТРУКТУРА
РНП:**

5 розділів (складаються з підрозділів, пунктів, підпунктів)

Підрозділи (інформація про виконання попередніх завдань, середньострокові цілі на 3-5 років, пріоритетні завдання на поточний рік)

**РОЗДІЛ I
ПОЛІТИЧНІ ТА
ЕКОНОМІЧНІ ПИТАННЯ**

Внутрішня та зовнішня політика, економічні питання, інформування громадськості та підготовка фахівців, наука, безпека довкілля

**РОЗДІЛ II.
ОБОРОННІ ТА
ВІЙСЬКОВІ ПИТАННЯ**

Національна безпека, реформування сектору безпеки, спецструктур та військових формувань, участь у міжнародних військово-політичних структурах, взаємосумісність, стандартизація, цивільний контроль

**РОЗДІЛ III
РЕСУРСНІ ПИТАННЯ**

Положення Держбюджету, обсяги ресурсів сектору безпеки і оборони, питання його розподілу

**РОЗДІЛ IV
ПИТАННЯ БЕЗПЕКИ**

Інформаційна безпека, робота з документами, технічний захист інформації, індустріальна безпека, безпека персоналу

**РОЗДІЛ V
ПРАВОВІ ПИТАННЯ**

Створення правових механізмів співпраці України з НАТО та основи для приєднання України до договорів та програм НАТО (імплементація існуючих договорів, укладенню нових)

- ✓ Проведено 6 інформаційно-навчальних семінарів у регіонах.
- ✓ Не дивлячись на обмежене фінансування, в цілому виконано Державні цільові програми підготовки фахівців та інформування громадськості.
- ✓ Запроваджено практику навчальних візитів до штаб-квартири НАТО.
- ✓ Налагоджено співпрацю з іноземними представництвами, НУО та фондами.
- ✓ Вдосконалено та систематизовано висвітлення інформації на Урядовому порталі.
- ✓ Розроблено Довідник телефонів представників органів влади, які відповідають за євроатлантичну інтеграцію.

1. Координація формування плану заходів щодо виконання Річної національної програми на 2010 рік з підготовки України до набуття членства в Організації Північноатлантичного договору.
2. Координація підготовки проекту Річної національної програми на 2011 рік з підготовки України до набуття членства в Організації Північноатлантичного договору.
3. Забезпечення участі України у заходах з підготовки нової Стратегічної концепції НАТО.
4. Координація та моніторинг виконання Державної цільової програми інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції на 2008-2011 роки.
5. Координація та моніторинг виконання Державної цільової програми підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції на 2008-2011 роки.
6. Проведення інформаційно-навчальних заходів з питань євроатлантичної інтеграції для представників місцевих органів влади та громадськості.

1. Треба вести діалог про якісне наповнення вже визначеного курсу - на входження у європейський та євроатлантичний простір - конкретним змістом, визначення пріоритетів і належне інституційне забезпечення.
2. Європейська та євроатлантична інтеграція мають в основі багато спільного, їхня практична реалізація має бути скоординованою та взаємодоповнюючою.
3. Інтеграція України до європейського та євроатлантичного цивілізаційного простору з одночасним розвитком динамічних відносин з іншими потужними світовими гравцями допоможе нашій країні адаптуватися до глобальних змін та посісти гідне місце на світовій арені.
4. Досягнення стандартів ЄС та НАТО надасть Україні реалістичну можливість забезпечити національну ідентичність та не стати жертвою світових викликів безпеки.

Дякую за увагу! Запитання?

Вадим Трюхан

Директор Координаційного бюро
європейської та євроатлантичної інтеграції

тел.: (044) 256-63-10

факс: (044) 254-05-62

e-mail: bureau@kmu.gov.ua

Секретаріат Кабінету Міністрів України